

Besturen is vooruitzien – en leren van het verleden

Bijzondere tijden vragen om bijzondere besluiten

Wie had vorig jaar verwacht dat energieprijzen vele malen hoger zouden worden en een inflatie van meer dan 10%, zodat zelfs middeninkomens daardoor in de problemen komen? Problemen die in veel gevallen niet ieder voor zich structureel kan oplossen.

Aan lokale politici de verantwoordelijke taak om na te denken over hoe inwoners in hun gemeente weerbaarder kunnen worden, blijvend mee kunnen doen en niet bang zijn voor de toekomst en (weer) perspectief zien.

Het is heel gemakkelijk om te zeggen: als wij de gemeentelijke belastingen nu niet verhogen, scheelt dat direct in de portemonnee van inwoners.

Het is veel moeilijker om te zeggen: met uw geld zijn we in staat structurele oplossingen uit te voeren, waardoor u en veel van uw mede-inwoners zich geruster zullen voelen over de toekomst. Want wat we kunnen en moeten doen weten we immers nog niet precies. Dat moeten we uitzoeken.

Het moge duidelijk zijn dat ZW14 de verhoging van de OZB steunt, juist om ruimte te hebben voor structurele oplossingen voor de problemen waar we voor staan.

Daarbij wil ik u ook wijzen op de uitvoeringsinformatie van 4 november j.l. waarin een groot aantal taken staan waar überhaupt nog geen budget voor is in de begroting.

In onze ogen moet een gemeente vooral datgene doen wat inwoners zelf niet kunnen. Dat is heel basaal het zorgen voor veilige stoepen en goede wegen, riolering, afvalverwerking, zorgen voor voldoende scholen, jeugdzorg etc. Maar zaken die inwoners ook best zelf kunnen betalen en organiseren, zouden in tijden van beperkte middelen eigenlijk niet op het bordje moeten liggen van de gemeente.

Welke ontwikkelingen ziet ZW14 als grote uitdaging?

Een klimaatvriendelijke energievoorziening in Waalre waar ook de laagste inkomens van profiteren. Misschien is er dan draagvlak om veel meer energie lokaal duurzaam op te wekken. Om de armoedeval te voorkomen (waarbij mensen niet meer durven te gaan werken omdat ze allerlei toeslagen, inclusief de energietoeslag kwijtraken), zou het "profijt" van dergelijke energievoorzieningen aan iedereen uitgekeerd dienen te worden, onafhankelijk van het inkomen. In 1893 (!) baarde de radicale liberaal Wim Treub als wethouder van Amsterdam opzien toen hij een collectieve voorziening voor gas en water opzette. In het belang van grote groepen mensen die weinig of niets hadden. Misschien kan dit ons inspireren. Om te zorgen dat onze inwoners niet afhankelijk zijn van de grillige energiemarkt en er zekerheid is van energie.

Het verlenen van huishoudelijke hulp aan iedereen daarentegen zonder dat er gekeken wordt naar wat mensen zelf kunnen betalen en organiseren, behoort ons inziens niet tot de taken van de gemeente. Daarvoor pleiten wij net als een aantal andere partijen voor lef om nu al aan een afbouw ervan te beginnen. De vrijkomende middelen kunnen binnen het Sociaal Domein ingezet worden voor beleid om de directe pijn van de huidige economische omstandigheden enigszins te verzachten, maar ook om investeringen te kunnen doen in structurele oplossingen.

Leer van het verleden

Het is heel jammer als grote uitgaven achteraf niet correct besteed blijken te zijn. ZW14 denkt hierbij met name aan de Traverse-Zuid: nog steeds rijden er teveel auto's en vrachtwagen, rijden ze te hard en veroorzaken herrie, vieze lucht en levensgevaarlijke situaties. Laten we bij de reconstructie van de Traverse-Noord leren van de fouten en het geld dus goed besteden.

In de RIB van 12 juli j.l. over de uitwerking van het vrachtwagenverbod Waalre-dorp (n.a.v. het amendement van 5 oktober 2021) staan een aantal aanbevelingen. Slechts één daarvan is uitgevoerd (nl. aanspreken bedrijven). 'Tenzij de gemeenteraad aangeeft maatregelen wel te willen' heeft de verantwoordelijk wethouder op 18 oktober j.l. gezegd. ZW14 en een aantal andere partijen willen dat concreet uitvoering gegeven wordt aan de belofte 'verbod doorgaand vrachtverkeer', ook voor Waalre-Dorp. Vanaf 2004 is immers gezegd, dat een dergelijk verbod na aanleg van de Westparallel doorgevoerd zou worden. De Westparallel ligt er inmiddels meer dan 1 jaar. Een betrouwbaar bestuur komt haar beloftes na!

Voor goede besluiten is tijd nodig en openbaarheid

ZW14 dankt het College voor de heldere begroting. Het dankt inwoners die met ons meegedacht hebben en het dankt de andere fracties dat zij reeds voor de begrotingsbehandeling amendementen en moties met ons gedeeld hebben. Helaas zijn deze vandaag pas openbaar. Bij een aantal is het gelukt de achtergronden en motivaties vooraf te verifiëren en te controleren. Bij een aantal niet. Hoe sympathiek doelen ook klinken: een afweging moet mogelijk zijn van kosten, baten en alternatieven. Voor het bepalen van onze steun wachten wij de reactie van het College af.

Namens ZW14 Nan Zevenhek, 8 november 2022.